

Berachot Sources 1

רש"י מסכת פסחים דף סד עמוד א ד"ה קראו את

קראו את ההלל - אכל כיתות קאי

תוספות מסכת פסחים דף סד עמוד א ד"ה קראו את

קראו את ההלל - פי' לויים דתניא בתוספתא ישראל שוחטין את פסחיהן ולויים קוראים את ההלל קשה לר"י דאמרינן בפ' אין נערכין בערכין (יא.) ובכיצד מברכין (ברכות לה. ושם) אין אומרים שירה אלא על היין והכא חזינן דאיכא שירה בלא נסכים וכן היו מקדשין העזרות בב' תודות ובשיר ואומר ר"י דה"פ אין אומרים שירה בשעת הקרבת קרבן אלא על היין דמשמח אלהים ואנשים דריש ליה ועיקר שתיה ושמחה היינו בשעת אכילה ודומיא דהכי נמי לגבוה בשעת הקרבת קרבן קאמר דאין אומר שירה אלא על היין אבל שלא בשעת הקרבה היו אומרים שירה שלא על היין בכמה דוכתי.

רש"י מסכת סוכה דף נד עמוד ב

ערב הפסח - שיש בשחיטת פסח עשרים ושבע תקיעות, שהפסח נשחט בשלש כתות - כת אחר כת, כדאמר בתמיד נשחט (פסחים סד, א), וכל כת קוראה את ההלל שלש פעמים - שהיו פסחיהם מרובין, והיו טעונין הלל בשחיטתם, ולא היו מספיקין לשחוט פסחם כל כת וכת, עד שיקראוהו שלש פעמים, ואף על גב דתנן התם: אף על פי שלא שילשו מימיהן - היינו לא גמרו פעם שלישיית כולו, אבל מיהו, אין כת שלא היתה גומרתו שתי פעמים ומתחלת בו פעם שלישיית, ואין חסר מן התקיעות כלום, שבתחילת קריאתו תוקעין, וכל קריאה שלש תקיעות. לא הגיעה לאהבתי - של קריאה ראשונה, ואין בה אלא שלש תקיעות, מפני שעמה מועטין - שבשתי כתות הראשונות נתמלאה העזרה לכל כת, ונשאר כת שלישיית במעט, ולא היה שחיטת פסחיהן מארכת, בכדי קריאת שלש הללות.

תוספות מסכת סוכה דף נד עמוד א ד"ה שייר ערב

ומה שפירש בקונטרס שהכת קוראה את ההלל לא היתה הכת קוראה אלא הלויים קוראים וכן איתא בתוספתא דפסחים הלויים היו עומדים על דוכן ואומרים את ההלל בשיר אם גמרו שנו ואם שנו שלשו ואף על פי שלא שלשו מימיהם א"ר יהודה מימיהם של כת שלישיית לא הגיעה לומר אהבתי כלומר לא הגיעו הלויים לומר אהבתי בשחיטת פסחיהן.

רש"י מסכת ערכין דף י עמוד א ד"ה ולא היה

ולא היה מחלק - מסיים אלא באבוב יחידי כשהיה מגיע לסיום הנעימה היה האחד מן החלילים מאריך לאחר שתיקת האחר שזהו חילוק יפה יותר משיסיימו שניהם כאחד חילוק היינו סיום שמחלק בין נעימה לנעימה ובשעת הקרבה היה שיר זה והיו הלויים משוררים בפה את ההלל באותן י"ב ימים והחלילים מחללים ובשאר ימים היו נבלים וצלצל וכינורות והשיר היה אותו שיר המפורש בר"ה (דף לא) אחד בשבת לה' הארץ ומלואה וכל המזמור ובשני גדול ה' ומהולל וכן כולם.

רש"י מסכת פסחים דף צה עמוד ב

לילה - דפסח שני מיעט, אבל יום שהוא זמן עשייתו - לא מיעט, והרי הוא כפסח ראשון שטעון הלל בשעת שחיטתו, כדאמרן בתמיד נשחט (פסחים סד, א), ולקמן /ערבי פסחים/ (ק"ז, א) אמרינן: נביאים שביניהן תקנו להם שיהו אומרים על כל פרק ופרק וכל דבר חידוש.

רבינו יונה מסכת ברכות דף כד עמוד ב

ולענין פסקא כתב רב אחא משבחה ז"ל דהלכה כמ"ד כרם רבעי שאין דין פדיון נוהג בכל האילנות בחוצה לארץ אלא הכרם בלבד וטעם שלו מפני שמאחר שאנו רואים שנחלקו התנאים אם נוהג בשאר אילנות אם לא בחוצה לארץ נלך אחר המיקל ונפסוק שאינו נוהג אלא בכרם דהא קי"ל דכל המיקל בארץ הלכה כמותו בחו"ל. אבל רבינו יצחק הזקן ז"ל היה אומר שזו אינה ראייה מפני שנוכל לדחות ולומר שלא אמרו כל המיקל בארץ הלכה כמותו בחוצה לארץ אלא גבי צלף אם נוהג בו ערלה שנחלקו רבי אליעזר ור"ע דרבי עקיבא אומר שאינו נוהג בו ערלה אלא באביונות בלבד והתמרות והקפריסין אינם פרי לענין מעשר ולא לענין ערלה ור' אליעזר היה מחמיר ואומר שהכל פרי ובכל נוהג מעשר וערלה

ואמרין התם דבחוצה לארץ עבדין כדברי המיקל וזרק את האביונות בלבד ואוכל את הקפריסין אבל בשאר מילי לא אזלין לקולא דהיכא דאיתמר איתמר היכא דלא איתמר לא איתמר ועוד קשה למורי הרב נר"ו מדאמרין בקידושין (דף לט א) רב נחמן ורב ענן הוי אזלי באורחא חזו ההוא גברא דהוה זרע שערי בני גפני א"ל לישמתי מר שמותי א"ל לאו צהריתו כלומר לא נתבררה לכם ההלכה כצהרים הא קי"ל כר' יאשיה דאמר אינו חייב עד שיזרע חטה ושעורה וחרצן במפולת יד כלומר אינו חייב עד שיהיו שני מינין מלבד הכרם דהיינו החרצן והשעורה וזה כיון שאינו זורע אלא מין אחד אינו חייב ואם איתא דאמרין בכל מקום כל המיקל בארץ הלכה כמותו בחוצה לארץ מאי הוצרך לומר הא קי"ל כרבי יאשיה וכו' לימא כל המיקל בארץ הלכה כמותו בח"ל שהרי אנו רואים שנחלקו התנאים אם הוי כלאים במין אחד אם לא שיש מי שסובר דלא הוי כלאים בכרם אלא בב' מינין ויש מי שאומר דאפי' במין אחד הוו כלאים והיה יכול לומר כיון שהוא בחוצה לארץ אין לחוש אם זורע מין אחד דכל המיקל בארץ הלכה כמותו בחוצה לארץ ומדלא אהדר ליה הכי שמעינן שאין זה הכלל אמור בכל מקום אלא גבי מעשר וערלה בלבד:

רבינו יונה מסכת ברכות דף כד עמוד ב

ורבינו משה הזקן היה אומר שאפי' בכרם אין דין פדיון נוהג בזמן הזה שאע"פ שנקרא קדש הלולים כיון שמצינו ג"כ במעשר שני שנקרא קדש דכתיב ביה וכל מעשר הארץ מזרע הארץ מפרי העץ לה' הוא קדש ובודאי במעשר שני שלא היה נאכל חוץ לירושלים הוא אומר אבל במעשר אחר אינו קדש ואפי' זה שהוא קדש אינו נוהג בחוצה לארץ ג"כ בפדיון הכרם אף על פי שמצינו שנקרא קדש אינו נוהג בחוצה לארץ ואף על פי שהרב ז"ל כתב שלא היה אומר זה למעשה שכבר הסכימו כל הגאונים ז"ל שהכרם צריך פדיון אלא להודיע מה שהיינו יכולין לומר מסברא א"ה יש לנו בזה סיוע לפסק שפסק רב אחא ז"ל שאין דין רבעי נוהג בחוצה לארץ אלא בכרם בלבד ועדיין פסק זה צריך תלמוד ועיון מיהו העולם נהגו כדעת רב אחא והגאונים ז"ל שאומרים שאינו נוהג אלא בכרם בלבד:

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק י הלכה טו

יראה לי שאין דין ה נטע רבעי נוהג בחוצה לארץ אלא אוכל פירות שנה רביעית בלא ו פדיון כלל שלא אמרו אלא הערלה, וקל וחומר הדברים ומה סוריא שהיא חייבת במעשרות ובשביעית מדבריהם אינה חייבת בנטע רבעי כמו שיתבאר בהלכות מעשר שני, חוצה לארץ לא כל שכן שלא יהיה נטע רבעי נוהג בה, אבל בארץ ישראל נוהג בה בין בפני הבית בין שלא בפני הבית, והורו מקצת גאונים שכרם רבעי לבדו פודין אותו בחוצה לארץ ואחר כך יהיה מותר באכילה ואין לדבר זה עיקר.

כסף משנה הלכות מאכלות אסורות פרק י הלכה טו

[טו] יראה לי שאין דין נטע רבעי נוהג בח"ל וכו'. כתב הר"ן בפ"ק דר"ה ובספ"ק דקידושין דסוגית הירושלמי בפ"ה דמעשר שני מוכחת כדבריו. והרשב"א כתב בתשובה שטעמו של רבינו מפני שלמדו בקידושין רבעי ממעשר שני בג"ש דקדש קדש. וסבור הרב ז"ל דמה מעשר שני אינו נוהג בחוצה לארץ אף הרבעי אינו נוהג בה. והתוספות וה"ר יונה והרשב"א והרא"ש בר"פ כיצד מברכין חולקים על דברי רבינו וסוברים דאף בח"ל נוהג נטע רבעי אלא שכתבו שאינו נוהג אלא בכרם ולא בשאר אילנות. וכן דעת רב אחא גאון וכסברת מקצת הגאונים שדחה רבינו. ומ"ש שנוהג בא"י אף שלא בפני הבית, כן משמע בפ"ה דמעשר שני:

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק י הלכה טו

הערלה כיצד כל הנוטע אילן מאכל כל פירות שעושה אותו אילן שלש שנים משנטע הרי הן אסורין באכילה ובהנאה שנאמר שלש שנים יהיה לכם ערלים לא יאכל וכל האוכל מהם כזית לוקה מן התורה.

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק י הלכה י

במה דברים אמורים בנטע בארץ ישראל שנאמר כי תבאו אל הארץ וגו', אבל איסור ערלה בחוצה לארץ הלכה למשה מסיני שודאי הערלה בחוצה לארץ אסורה וספיקה מותר, ובהלכות מעשר שני יתבאר דברים האסורין משום ערלה ודברים המותרין.

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק י הלכה כא

אזהרה לאוכל טבל שלא הורמו ממנו מעשרות בכלל שנאמר לא תוכל לאכול בשעריך מעשר דגנך וגו', ובהלכות תרומות ומעשרות יתבאר איזה דבר חייב בתרומה ובמעשרות ואי זה דבר פטור, ואי זה דבר הוא חייב מן התורה ואי זהו החייב מדברי סופרים, והאוכל כזית מטבל של דבריהם או מכלאי הכרם וערלה של חוצה לארץ מכין אותו מכת מרדות.

רמב"ם הלכות מעשר שני ונטע רבעי פרק ט הלכה א

נטע רבעי הרי הוא קודש, שנאמר ובשנה הרביעית יהיה כל פרי קדש הלולים ליי', ודינו להאכל בירושלים לבעליו כמעשר שני, וכשם שאין מעשר שני בסוריא כך אין נטע רבעי בסוריא, ובנטע רבעי הוא אומר ואיש את קדשיו לו יהיו שאין לך קדש שלא נתפרש דינו בתורה למי שהוא חוץ מנטע רבעי.

רמב"ם הלכות מעשר שני ונטע רבעי פרק א הלכה יד

מעשר שני הואיל וטעון הבאת מקום אין מביאין אותו מחו"ל כבכור בהמה, לפיכך לא חייבו להפריש מעשר שני בסוריא, ויראה לי שמע"ש שמפרישים בארץ שנער ובמצרים פודין אותו ומביאין דמיו לירושלים, וכן יראה לי שלא חייבו מקומות אלו במע"ש אלא כדי לקבוע מעשר עני כדי שיהיו עניי ישראל סומכים עליהם. +/השגת הראב"ד/ מעשר שני הואיל והוא טעון הבאת מקום כו' עד מעשר שני בסוריא. א"א אין הטעם הזה מספיק דר"ע הוא דס"ל הכי ולא אמר אלא ליקרב אבל לקדש מיהא קדוש והכי איתא בבכורות פ"ב ונ"ל מה שאמרו שאין מעשר שני בסוריא מן התורה קאמר ואם גזרו עליה מעשרות לא גזרו עליה נטע רבעי. /השגת הראב"ד/ ויראה לי שמע"ש וכו' עד סומכין עליהן. א"א אלו דברי רוח. +

רמב"ם הלכות בכורות פרק א הלכה ה

מצות בכור בהמה טהורה נהגת בארץ ובחוצה לארץ ואין מביאין בכורות מחוצה לארץ לארץ שנאמר ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגנך תירושך ויצהרך ובכורות בקרך וצאנך, ממקום שאתה מביא מעשר דגן אתה מביא בכור בקר וצאן וממקום שאין אתה מביא מעשר דגן אי אתה מביא בכור בקר וצאן אלא הרי הוא כחולין ויאכל במומו, ואם הביא אין מקבלין ממנו ולא יקרב אלא יאכל במומו, ומצוה זו נהגת בין בפני הבית בין שלא בפני הבית כמו מעשר דגן, ואינה נהגת במקדשין כשהן בקדושתן קודם שיפדו בין קדשי מזבח בין קדשי בדק הבית. +/השגת הראב"ד/ מצות בכור בהמה טהורה וכו' עד אלא הרי הוא כחולין. א"א טעות היא זו ואפי' לר"ע דאית ליה האי סברא לא אמר אלא ליקרב אבל קדושת בכור יש בו ואינו נגזז ונעבד ואינו נאכל אלא במומו. +

כסף משנה הלכות בכורות פרק א הלכה ה

[ה] מצות בכור בהמה טהורה נהגת בארץ ובח"ל. כך היא הנוסחא האמיתית והכי משמע בסוף פ"ג דתמורה (דף כ"א) ובפ' אלו טריפות (דף מ"ד): אמרינן דאמרה ליה בת רב חסדא לרבא אבא שרי בוכרא ולא זבן מיניה בשרא ובפ' קמא דבכורות (דף ג'): רב מרי בר רחל ה"ל ההיא חיותא דהוה מקני לאודנייהו לנכרי ובפרק אין צדין (דף כ"ז): ההוא גברא דאייתי בוכרא קמיה דרבא: ומ"ש ואין מביאין בכורות מח"ל שנאמר ואכלת לפני ה' אלהיך וגו' אלא יאכל במומו ואם הביא אין מקבלין ממנו ולא יקרב אלא יאכל במומו. בספ"ג דתמורה (דף כ"א) פלוגתא דתנאי ופסק כר"ע. ודע שבספרי רבינו היה כתוב מצות בכור בהמה טהורה אינה נהגת אלא בארץ וע"פ זה השיגו הראב"ד וכתב טעות היא זו גם הרמב"ן בהל' בכורות תמה עליו והקשה עליו כמה קושיות וכן הרשב"א והר"ן בתשובה וכולם ספר מוטעה נזדמן להם בדברי רבינו והגירסא שכתבתי בדבריו היא הכתובה בספרינו והיא הנוסחא האמיתית: ומצוה זו נהגת וכו'. בסוף שקלים (פ"ח מ"ח) ובפירקא בתרא דבכורות (דף נ"ג) והכי איכא למילף מהנך שהבאתי גבי נהגת בח"ל. ומ"ש ואינה נהגת במקדשין כשהן בקדושתן קודם שיפדו בין קדשי מזבח בין קדשי בדק הבית. משנה בפ' הזרוע (דף ק"ל) ופ"ב דבכורות (דף י"ד). ודע ששנינו במשנה הנזכרת דהא דאמרינן דקודם שיפדו פטורים מן הבכורה הא אחר שנפדו חייבים ה"מ בשקדם מום קבוע להקדשן אבל אם קדם הקדשן את מומן או מום עובר להקדשן ולאחר מכאן נולד להם מום קבוע להקדשן אפי' אחר שנפדו פטורים מן הבכורה וביאר זה רבינו בפ' ה':

תורת זרעים מסכת תרומות פרק ג משנה ט

משנה ט

הנכרי והכותי תרומתן תרומה וכו' ר"י אומר אין לנכרי כרם רבעי וחכ"א יש לו. כתב הר"ש: משמע דסבר ר' יהודה יש לנכרי קנין בא"י וקשה דבמנחות ד' ס"ו שמעינן ל' לר"י דאמר תורמין משל נכרי על של ישראל ומשל ישראל על של נכרי אלמא דסבר אין קנין וי"ל דלא פטר ר"י הכא אלא בסוריא כדתיניא בתוספתא. עכ"ל. אמנם בירושלמי פאה פ"ה ה"ה מבואר להדיא, דר"י סבר דאין לנכרי כרם רבעי כל עיקר אף בא"י, וא"כ שוב קשה למה אין לנכרי כרם רבעי כיון דסבר אין קנין. וגם קשה למה תני להו התנא בהדדי עם תרומתן תרומה, הא לכאורה אין שום שייכות ביניהם. גם משמע דדוקא בכרם רבעי פליגי אבל ערלה לכ"ע יש לו, וכן כתב הר"ש בסוף מס' ערלה, וצריך ביאור דמ"ש כרם רבעי מערלה.

ואשר נראה לומר בזה, דהנה הרמב"ם בפ"י מה' מע"ש ונט"ר ה"י כתב וז"ל: ויש לנכרי נטע רבעי שאם בא לנהוג במצוה זו הרי הוא קדש כנטע רבעי של ישראל. עכ"ל. ולכאורה דבריו אלו אריכות לשון הוא ומחוסרין באור. אמנם נראה, דערלה ורבעי חלוקים הם בעיקר יסוד דינים, דדינא דערלה עיקרו הוא דין איסור מה דחל איסור בגוף הפירות, אבל דינא דרבעי עיקר יסודו וחלות קדושתו אינו אלא משום מצות הבאתו ואכילתו בירושלים, וכדכתיב קודש הלולים לה', וכל קדושתו אינו אלא לזה מה דקיימי הפירות למצותן לאוכלן בירושלים, ואם יפסלו הפירות מאכילת אדם יפקע הקדושה מהם, דתו אינם ראויין למצותן, וכדאיתא כן בירושלמי דמע"ש פ"ב ה"א לענין מע"ש, וכן פסק הרמב"ם בפ"ג מה' מע"ש ה"א דפת שעפשה ושמן שנסרח כיון שנפסל מאוכל אדם פקעה הקדושה ממנו, הרי דעיקר קדושת מע"ש אינו אלא מפני שניתן לאכילה בירושלים, וקדושתו אינה קיימת בו אלא כ"ז שעומד למצותו, וכמו"כ לענין רבעי, דמע"ש ורבעי דין אחד להם. והנה בפיהמ"ש להרמב"ם בפ"א ממע"ש מ"ז מבואר, דעיקר מצות אכילת מע"ש אינה מתקיימת אלא באכילת הבעלים, ולפיכך אין קונון במעות מע"ש אלא דבר הראוי לאכילה להבעלים, ומה"ט אין מביאין חטאות ואשמות מדמי מע"ש משום דאין הבעלים אוכלים אותן אלא הכהנים, יעו"ש, וכמו"כ לענין רבעי.

ומעתה הכל מבואר היטב, דכיון דעיקר הקדושה של רבעי הוא משום דינא דמצוה של הבעלים, לפיכך בנכרי, כיון דאינו שייך במצות, אינו נוהג גבי' נטע רבעי, כיון דאין כאן מצות אכילה גבי הבעלים; משא"כ לענין ערלה, דאינו תלוי כלל במצוה, שייך שפיר גם בפירות הנכרי. וטעמא דרבנן דסברי דיש לנכרי כרם רבעי, ע"כ הוא משום דסברי דגם הנכרי שייך במצוה זו אם בא לנהוג בה. וזהו כוונת הרמב"ם שכתב: "ויש לנכרי נט"ר שאם בא לנהוג במצוה זו ה"ה קדש כנט"ר של ישראל". ומעתה ניחא נמי מה דתני לה בהדדי עם תרומתן תרומה, משום דהכל ענין אחד, דאשמעינן דנכרים איתנהו בקצת מצות, והיינו במצות הנדרים, דנדרו נדר והקדישו הקדש ולפיכך תרומתן תרומה, ובמצות נט"ר, ולפיכך חל בפירותיו קדושת נט"ר. וזהו שכתב כאן הרמב"ם בפיהמ"ש: "הנכרים אף על פי שאינן חייבין במצות אם עשו מהם שום דבר יש להם קצת שכר זהו מן העיקר שלנו וכיון שהם משתתפים עמנו בשכר מעשיהן במצות קיימין כאשר תראה". עכ"ל.

ובזה יבואר מה שכתב הרמב"ם בפ"י ממאכלות אסורות הט"ו שאין נט"ר נוהג בחוץ לארץ שלא אמרו אלא הערלה. משום דנהי דמצינו דינים הנוהגים בקרקע חו"ל, אין זה אלא לענין איסורים, כגון איסור חדש וערלה, אבל דברים שהם משום מצוה אינם שייכים אלא לא"י אבל על קרקע חו"ל לא שייך שום מצוה, וע"כ נט"ר דעיקר דינו הוא משום מצוה אינו נוהג בחו"ל. ובדעת מקצת הגאונים שהביא הרמב"ם שם שסברי דכרם רבעי נוהג בחו"ל, נראה דלשיטתם אזלי, דבהל"ח שם כתב הרמב"ם: הורו מקצת הגאונים שאע"פ שפדה פירות שנה רביעית אסור לאכלן עד שתכנס שנה חמישית ודבר זה אין לו עיקר ויראה לי שזו שגגת הוראה, עכ"ל, נמצא לפי שיטת הגאונים, דלבד מצות קדושתו איכא בנט"ר נמי דין איסור, דמשום זה אסור לאוכלו אף לאחר שפקעה הקדושה ממנו ע"י פדיון, וע"כ סברי דשפיר שייך הוא גם בחו"ל משום דין איסור שבו; משא"כ לפי שיטת הרמב"ם שאין בו משום איסור כלל, לפיכך כתב שאינו נוהג בחו"ל. שוב ראיתי, שכל דברינו אלה מוכחין הם בירושלמי פ"ז דפאה ה"ה ובפ"ה דמע"ש ה"ב, וז"ל שם: תמן תנינן ר"י אומר אין לנכרי כרם רבעי והכ"א יש לו א"ר אלעזר כיני מתניתא אין לנכרי כרם רבעי כל עיקר, פ"א אף בא"י, אתייה דר' יהודה כב"ש כמה דב"ש אמרו לא למדו לנט"ר אלא ממע"ש כן ר"י אומר לא למדו לנט"ר אלא ממע"ש כמה דתימר אין מע"ש בסוריא ודכוותה אין נט"ר בסוריא [בביאור הגר"א מגיה שם גירסא אחרת, אבל ברמב"ם ספ"א מה' מע"ש מבואר שגורס כגירסתנו]. משמע דאין נט"ר בסוריא, ואפ"י בישראל קאמר, כמו במע"ש. ולכאורה קשה, דהיכן מצינו במילתי' דר"י דאין נט"ר בסוריא, הא לא אמר אלא דאין לנכרי נט"ר ואפ"י בא"י. וע"כ מוכח מזה כמש"כ, דדין נכרי חו"ל טעם אחד להם, דכמו דאמר ר"י דאין נט"ר בנכרי משום דלא שייך בי' מצוה, כמו"כ אין נט"ר בחו"ל מה"ט, וזהו דילפינן ממע"ש, כמו דאין מע"ש בסוריא אף דמצד חיוב הפירות אין כאן חסרון, דהרי סוריא חייבת בתרו"מ מדבריהם ואפ"ה אין מע"ש בסוריא מטעם דמצות הבאתו ואכילתו בירושלים אינה שייכא בחו"ל, וכמש"כ הרמב"ם בפ"א מה' מע"ש הי"ד, יעו"ש, כמו"כ בנט"ר, כיון דעיקר דינו הוא משום מצות הבאתו ואכילתו בירושלים, אין נט"ר בסוריא, ומטעם זה גם בנכרי אין נוהג נט"ר.

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק י הלכה יז

כיצד פודין פירות נטע רבעי בזמן הזה, אחר שאוסף אותן מברך, בא"י אמ"ה אקב"ו על פדיון נטע רבעי, ואחר כך פודה את כולן ואפילו בפרוטה אחת ואומר הרי אלו פדויין בפרוטה זו ומשליך אותה פרוטה לים המלח או מחללן על שוה פרוטה מפירות אחרות ואומר הרי כל הפירות האלו מחוללין על חטים אלו או על שעורים אלו וכיוצא בהן ושורף אותן כדי שלא יהיו תקלה לאחרים ואוכל כל הפירות. +/השגת הראב"ד/ ואומר הרי כל הפירות וכו'. א"א זהו תימה דהא ילפינן קדש קדש ממעשר שני ומה להלן כסף אף כאן כסף. +

רמב"ם הלכות מעשר שני ונטע רבעי פרק ב הלכה ג

וכן אם חילל מעשר שוה מנה על שוה פרוטה מפירות אחרות ה"ז מחולל, ושורף את הפירות שחילל עליהם כדי שלא יהיו תקלה לאחרים, כפדיון נטע רבעי בזה"ז כמו שבארנו בהלכות איסורי מאכלות.

רמב"ם הלכות מעשר שני ונטע רבעי פרק ד

הלכה ב

וכן אם רצה לחלל פירות המעשר על פירות אחרות, יעלו הפירות השניות ויאכלו בירושלים, ולא יחלל ממין על שאינו מינו ולא מן היפה על הרע ואפילו באותו המין ואם חילל הרי הן מחוללות. +/השגת הראב"ד/ וכן אם רצה לחלל פירות המעשר על פירות אחרות וכו'. א"א והראשונים לא יצאו לחולין ויעלו גם הם ולעולם פירות הראשונים של מעשר אינם מתחללין אלא על הכסף ואפילו דיעבד משמעתא דמסכת סוכה פרק לולב הגזול ופרי שני נמי דיעבד אין לכתחלה לא אלא בדמאי דמחלל לכתחלה. /השגת הראב"ד/ ולא יחלל ממין על שאינו מינו ולא מן היפה וכו'. א"א מה שהקפידו על מינו אינו אלא בדמאי וטעם ההקפדה הזאת לפי שהתורה אמרה על כסף והוא מחלל על פירות כשיחלל חטים על חטים לא יראה שיצא מעשר שני לחולין בפדיון אלא יאמרו הם הראשונים. +

הלכה ג

הפודה מע"ש מברך אקב"ו על פדיון מע"ש, ואם חיללן על פירות אחרות או שחילל מעות על הפירות מברך על חילול מע"ש, והפודה או המחלל מע"ש של דמאי אינו צריך ברכה. +/השגת הראב"ד/ הפודה מעשר שני מברך וכו'. א"א אני אומר שאם חילל פירות על פירות אינו מברך לפי שאינו רשאי לעשות כן ואם בירך ה"ז מנאץ. +